

UZUPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD			PESEL																	

*miejsce
na naklejkę*

**EGZAMIN MATURALNY
Z JĘZYKA UKRAIŃSKIEGO
POZIOM ROZSZERZONY**

DATA: **23 maja 2018 r.**
GODZINA ROZPOCZĘCIA: **14:00**
CZAS PRACY: **180 minut**
LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **40**

**UZUPEŁNIA ZESPÓŁ
NADZORUJĄCY**

Uprawnienia ucznia do:
 dostosowania
kryteriów oceniania

NOWA FORMUŁA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
3. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
4. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
5. Możesz korzystać ze słowników językowych.
6. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

MOU-R1_1P-182

Тема 1. На основі наведеного фрагменту статті Юрія Шевельова сформулюй проблему та обміркуй її. Використай тези й роздуми з тексту і звернися до інших текстів культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 300 слів.

Юрій Шевельов

Трунок і трутизна. Про «Палімпсести» Василя Стуса

За Мартіном Лютером Стус міг би сказати: «Hier stehe ich, ich kann nicht anders»¹. І він це каже: «Де не стоятиму – вистою». Але в Лютера були послідовники, тисячі й сотні тисяч. У поезії Стуса поет самотній, і його самотність страшна. Кажу «в поезії», бо біографічно це, либонь, не зовсім точно. Були люди, що цінили й підтримували його, були співрозмовці на волі, були і в мордовських таборах. [...]

Самота в Стусових поезіях – не запис переживань одного конкретного в'язня. Радше це la condition humaine², екзистенціалістичний мотив приходу людини в світ, поза волею й вибором людини, і це також вияв майже дитячої розгубленості перед цим широким і незрозумілим світом. [...]

Поезія Стуса – наскрізь людська й людяна, вона повна піднесень і падінь, відчаїв і спалахів радості, прокльонів і прощень, криків болю й скреготів зціплених зубів, зіщулень у собі і розкривань безмежності світу. Перед нами не «живий смолоскип», а людина. Коли хочете, – Людина, великою літерою. Ця вірність унутрішній правді, відвертість у визнанні своїх вад і зльотів самі ще не роблять поезії, але вони становлять передумову поетичної творчості, і без них може творитися риторика, може творитися римована писанина, але не може поставати справжня поезія. [...]

Що справді болить, це «рідна чужина». Колись Шевченко писав про Україну як нашу не свою землю. Мова йшла, насамперед, про панування чужинців, але звичайно також і про внутрішнє підпорядкування, про неволю не тільки, сказати б, ззовні, а і зсередини. У Стуса ця друга тема стає провідною. Репертуар гнівнонаболілих закидів, обвинувачень і нищівних окреслень на адресу «савущих і пришелепуватих землячків» здається безмежним. Ось дещо з нього: «феєричні пройди», «байдужі баляндрасники», «ревні раби», «байдужі земляки», «мала смердюча калабаня, де вітер остраху гуляє», «запах трутизни», «душ спресованих мерзлота вічна», «рід без'язикий», «кубляться згвалтовані іуди», «цвинтар душ на білім цвинтарі народу», «німі раби, сном окриті», «торговище совістей, радощів, душ», «землячки-дантеси, шанталаві, недоріки»... Образи такої тональності узагальнюються в образ самої України, зрадженої й зрадливої, моєї й чужої мені, божевільної «вичужілої вітчизни», «храму, зазналого скверни», «нестерпної рідної чужини» [...].

Комплекс почуттів, якому короткий вислів дав Іван Франко, коли заявив свою нелюбов до батьківщини: «Я не люблю її з великої любови». Бо і звідки б бралися ці прокльони, інвективи, дорікання, якби Україна не боліла кожним нервом, кожною краплею крові, кожною думкою?

За: Ю. Шевельов, *Трунок і трутизна. Про «Палімпсести» Василя Стуса*, <http://exlibris.org.ua>

¹ Тут я стою. Я не можу зробити по-іншому.

² Стан людини.

Тема 2. Зроби порівняльний аналіз наведених творів. Твоя робота повинна налічувати мінімум 300 слів.

Максим Рильський

Як Одиссей, натомлений блуканням

Як Одиссей, натомлений блуканням
По морю синьому, я – стомлений життям –
Приліг під тінню сокора старого,
Зарився в листя і забув про все.

Якісь думки – чи тіні їх – снуються
В дрімоті тихій. Листя миготить,
Упав на стовбур білий відблиск сонця,
І комашинка лізе по йому.

І я засну під безтурботний шелест
З надією, що, граючись м'ячем,
Мене розбудить ніжна Навсікая,
Струнка дочка феацького царя.

[1911–1918]

М. Рильський, *Як Одиссей, натомлений блуканням...*, <http://www.pysar.net>

Юрій Андрухович

Балада повернення

Коли мандрівник повернувся додому,
ступив за ворота, зійшов на поріг,
здійнявши на плечі дорогу і втому, –
всі радощі світу вляглися до ніг.

Його не забули, його зустрічали:
вечеря з вином – на широкім столі;
чомусь не казав про далекі причали,
замкнувши в устах невідомі жалі.

І всім було дивно, і жінка до ранку
зітхала в даремній гонитві за сном.
А він все дивився туди, за фіранку,
де зірка по небу пливла над вікном.

Ю. Андрухович, *Балада повернення*, [w:] idem, *Екзотичні птахи і рослини з додатком «Індія»*. Колекція віршів, Івано-Франківськ 2002, s. 12.

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)